

פרשת צו

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה (ו, ו)

וברמב"ן כאן כתב דאף אם נכבתה אש מעליה עוברים הכהנים בלאו דלא תכבה. ובגמ' זבחים (צא, ב) אמרו דהמתנדב נסכים מביא נסכים ומזלפן ע"ג האישים, והקשו בגמרא והא קא מכבי ועובר על לא תכבה. ותירצו דאתי כשיטת רבי שמעון הסובר דדבר שאינו מתכווין מותר.

ולדברי הרמב"ן קשה דכיון דאפילו כבה מאליו עוברים הכהנים בלאו א"כ אינו ענין כלל לדבר שאינו מתכווין דהא היתר דדבר שאינו מתכווין יסודו במקום שצריך מעשה האדם בכדי להתחייב, דכל שאינו מתכווין אינו חשוב מעשה שלו אלא כנעשה מאליו ופטור, אבל אם בא שכבתה מאליה עוברים נמי בלאו, מה מהני שאינו מתכווין סו"ס כבתה האש.

וי"ל דבאיסור דאש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה נאמרו ב' דינים, חדא דאם כבתה כל האש שעל המזבח אפילו מאליה דאז עוברים הכהנים בלאו, ועוד דין נוסף נתחדש כאן דאסור לכבות אפילו גחלת אחת, ובאיסור זה אינו עובר אלא המכבה בלבד ולא שאר הכהנים. ולפ"ז הדברים מבוארים היטב, דהזלפת הנסכים ע"ג האישים בודאי אין בה בכדי לכבות לאש כולה, וכל הנידון בגמרא לא היה אלא לגבי כיבוי של גחלת אחת שעליה ישפוך את היין. וכיון שבדין כיבוי מקצת האש אינו עובר אלא המכבה בלבד, וא"כ גדר האיסור במעשה הכיבוי, לפיכך מהני מה שאינו מתכווין לכבות בכדי לפטורו

מקור: קובץ שיעורים פסחים ס